

Examen VMBO-GL en TL
2007

tijdvak 2
maandag 18 juni
13.30 - 15.30

Nederlands CSE GL en TL

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen en maak alle opdrachten in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 25 vragen, één samenvattingsopdracht en één schrijfopdracht.
Voor dit examen zijn maximaal 50 punten te behalen.
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Tekst 1

2p 1 In alinea 1 van deze tekst wordt gesproken over de situatie in 1839 bij de komst van de eerste trein. In alinea 2 wordt gesproken over de situatie bij de invoering van de mobiele telefoon.
→ Noem een overeenkomst en een verschil tussen beide situaties.

1p 2 Op welke wijze wordt de tekst door middel van alinea 2 ingeleid?
Alinea 2
A geeft een opvallend standpunt weer.
B laat de lezer kennismaken met een deskundige.
C noemt de aanleiding voor het schrijven van de tekst.
D presenteert het centrale onderwerp van de tekst.

Gebruik onderstaande informatie voor het beantwoorden van de vragen 3 en 4.

De tekst "Stralen tussen de oren" kunnen we verdelen in vijf delen, namelijk:

deel 1 alinea 1

deel 2 alinea 2

deel 3 alinea's 3 tot en met 6

deel 4 alinea's 7 tot en met 11

deel 5 alinea 12

1p 3 Welk kopje geeft het best de inhoud van deel 3 weer?
A Kortetermijneffecten straling nog onduidelijk
B Lakse houding overheid tegenover stralingsgevaar
C Meningen over stralingsgevaar
D Stralingsgevaar afhankelijk van leeftijd

1p 4 Welk kopje geeft het best de inhoud van deel 4 weer?
A Langdurig bellen vergroot kans op tumor
B Nieuwe technieken leveren minder gevaar op
C Onderzoeken naar effecten straling
D Temperatuurstijging door straling ongevaarlijk

1p 5 Op welke manier sluit alinea 5 aan op alinea 4?
A Alinea 5 bevestigt wat wordt genoemd in alinea 4.
B Alinea 5 geeft een voorbeeld bij alinea 4.
C Alinea 5 noemt een gevolg van alinea 4.
D Alinea 5 vormt een tegenstelling met alinea 4.

1p 6 Wat is het verband tussen alinea 9 en 10?
A Alinea 9 en 10 vormen een tegenstelling.
B Alinea 9 en 10 vormen samen een opsomming.
C Alinea 10 geeft een voorbeeld bij wat in alinea 9 staat.
D Alinea 10 verheldert wat in alinea 9 staat.

- 1p **7** In alinea 11 staat:
“Bovendien was er tien jaar geleden een andere telefoontechniek in gebruik.”
→ Citeer de zin uit het tekstgedeelte van alinea 6 tot en met alinea 7 waarin het verschil met de telefoontechniek van nu het duidelijkst wordt beschreven.
- 1p **8** Wat is het hoofddoel van de schrijvers met deze tekst?
A gevoelens uitspreken
B informeren
C tot handelen aansporen
D waarschuwen
- 1p **9** Hoe gebruiken de schrijvers de mening van de deskundigen?
De schrijvers
A geven de meningen van anderen zonder commentaar weer.
B proberen de meningen steeds tegen te spreken.
C tonen aan dat de meningen op niets gebaseerd zijn.
D vergelijken de Nederlandse opvattingen met de Engelse.
- 1p **10** Wat is de hoofdgedachte van deze tekst?
A Door de onduidelijke houding van de overheid hebben veel mensen nog steeds angst voor de gevaren van mobiel bellen.
B Ondanks onderzoek bestaat er nog steeds onduidelijkheid over de vraag of er gevaren zijn verbonden aan mobiel bellen.
C Op jonge leeftijd is het gevaar van straling bij mobiele telefonie groter dan op oudere leeftijd.
D Uit onderzoek blijkt dat mensen die vele jaren mobiel bellen, een grotere kans hebben op gezwellen bij hun gehoorzenuw.

Tekst 2

- 10p 11 Vat de tekst *Hoe terecht is vleesvrees?* samen.
Gebruik maximaal 145 woorden. Zorg voor een goedlopend geheel in volledige zinnen. Noem niet onnodig voorbeelden.

De volgende elementen moeten in je samenvatting voorkomen:

- de centrale vraag over het onderwerp
- de vier mogelijke besmettingsoorzaken bij vlees
- twee belangrijke voedingsstoffen in vlees
- de vergelijking van de voedingswaarde van deze stoffen in vlees en in plantaardig voedsel
- het besmettingsgevaar bij plantaardig voedsel
- de conclusie van de schrijfster.

Tekst 3

- 1p 12 Een afbeelding in een advertentie kan verschillende functies hebben.

De afbeelding

- 1 trekt de aandacht
- 2 verduidelijkt de tekst
- 3 voegt een nieuw inhoudselement toe aan de tekst.

Welke functie heeft de afbeelding in deze tekst?

- A alleen 1 en 2
- B alleen 1 en 3
- C alleen 2 en 3
- D 1, 2 en 3

- 1p 13 Voor wie is deze advertentie bedoeld?

- A voor automobilisten
- B voor iedereen
- C voor jongeren
- D voor mensen die veel op het internet surfen

- 1p 14 Het doel van een advertentie kan zijn:

- 1 de lezer informeren
- 2 de lezer overtuigen
- 3 de lezer tot handelen aansporen

Welke doelen heeft deze advertentie?

- A alleen 1 en 2
- B alleen 1 en 3
- C alleen 2 en 3
- D 1, 2 en 3

- 1p **15** Wat kun je ontdekken op www.langzaamvarendenstilstaandverkeer.nl?
- A dat onderzoek naar veiligheid nog steeds nodig is
 - B hoe de toekomst voor Nederland eruit ziet
 - C of jouw woonplaats kans op wateroverlast heeft
 - D waar in Nederland files zijn

Tekst 4

- 1p **16** Hoe wordt het onderwerp van de tekst in alinea 1 ingeleid?
- Alinea 1
- A geeft enkele pakkende voorbeelden bij het onderwerp.
 - B noemt de aanleiding tot het schrijven van deze tekst.
 - C stelt een deskundige voor.
 - D stelt enkele meningen over het onderwerp tegenover elkaar.

Gebruik onderstaande informatie bij het beantwoorden van de vragen 17 tot en met 20.

Je kunt deze tekst in zes gedeelten verdelen:

Deel 1 alinea 1;

Deel 2 alinea 2;

Deel 3 alinea 3 tot en met 5;

Deel 4 alinea 6 tot en met 8;

Deel 5 alinea 9 tot en met 11;

Deel 6 alinea 12.

- 1p **17** Welk kopje geeft het beste de inhoud van deel 2 weer?
- A Hoeveel wil je verdienen?
 - B Open sollicitaties komen weinig voor
 - C Solliciteren vraagt om inzet
 - D Verdiep je in de arbeidsmarkt
- 1p **18** Welk kopje geeft het beste de inhoud van deel 3 weer?
- A Eisen van sollicitanten
 - B Favoriete werkgevers
 - C Gevaar standaardbrief
 - D Wensen van werkgevers
- 1p **19** Welk kopje geeft het beste de inhoud van deel 4 weer?
- A Kleine bedrijven
 - B Mentaliteit bedrijven
 - C Populaire werkgevers
 - D Veel vraag, weinig aanbod
- 1p **20** Welk kopje geeft het beste de inhoud van deel 5 weer?
- A Aantrekkelijke opleidingen
 - B Jongeren en levenservaring
 - C Kansen op de arbeidsmarkt
 - D Wervingsacties bedrijven

- 1p 21 Welk verband bestaat er tussen alinea 4 en 5?
A Alinea 4 en 5 vormen samen een opsomming.
B In alinea 5 staat een voorbeeld bij alinea 4.
C In alinea 5 staat het gevolg van de inhoud van alinea 4.
D In alinea 5 wordt de inhoud van alinea 4 afgezwakt.
- 1p 22 “Bekend maakt bemind.” (alinea 6)
→ Citeer de zin of het zinsgedeelte uit alinea 6 waardoor deze uitspraak wordt ondersteund.
- 1p 23 In alinea 6 staat dat steeds dezelfde bedrijven in de top-25 van sollicitanten staan.
→ Citeer de zin of het zinsgedeelte uit het tekstgedeelte van alinea 7-8 waarin het duidelijkst een verklaring voor dit verschijnsel wordt gegeven.
- 2p 24 In alinea 12 geeft Wilma Buis onder andere een aantal adviezen.
→ Noem de **twee** adviezen die zij aan sollicitanten geeft.
Geef de adviezen de nummers 1 en 2.
Gebruik in totaal niet meer dan 15 woorden.
- 1p 25 Welke zin geeft het beste de hoofdgedachte weer van de tekst?
A De meeste jongeren solliciteren bij dezelfde bedrijven.
B Goed opgeleide sollicitanten krijgen snel een baan.
C Solliciteren blijft in alle gevallen een kwestie van hard werken.
D Werkgevers zoeken jonge mensen die ze zelf kunnen opleiden.
- 1p 26 Wat is het belangrijkste doel van de tekst?
A de lezer amuseren met aardige verhaaltjes
B de lezer bepaalde gevoelens duidelijk maken
C de lezer informeren over een onderwerp
D de lezer oproepen om tot actie over te gaan

Scholengemeenschap Celsius te Poolgeest verzorgt voortgezet onderwijs voor de gemengde, de theoretische en de kaderberoepsgerichte leerwegen.

Naast onderwijs op hoog niveau wil de school haar leerlingen en medewerkers een veilige en prettige leer- en werkomgeving bieden. De volledige ontplooiing van de leerling staat hierbij centraal.

Op dit moment zijn wij voor onze leerlingen op zoek naar:

een docent Nederlands M/V

voor 21 lesuren in de week, met ingang van 1 augustus van dit jaar. De nieuwe docent krijgt eerst een tijdelijke aanstelling voor een jaar. Dit tijdelijk dienstverband kan later worden omgezet in een vast contract.

Solliciteren naar een deel van deze vacature is ook mogelijk.

Reacties op deze vacature kunt u voor 15 april sturen naar het adres: Scholengemeenschap Celsius, t.a.v. mevrouw J.P. Korteveer, Zuiderweg 2, 9487 XZ Poolgeest.

Jouw school heeft begin dit jaar deze advertentie voor een docent Nederlands in de krant gezet. Jullie directrice, mevrouw Korteveer, vindt het belangrijk dat leerlingen meebeslissen over de gang van zaken binnen de school. Zij heeft dan ook besloten dat in de sollicitatiecommissie, die met kandidaten gesprekken voert, deze keer niet alleen bestuursleden en docenten worden benoemd, maar ook twee leerlingen uit de examenklassen.

Leerlingen die in deze sollicitatiecommissie willen zitten, moeten een brief schrijven aan mevrouw Korteveer. In die brief moet het volgende aan de orde komen:

- de reden waarom jij in de sollicitatiecommissie wilt zitten
- hoe oud de nieuwe docent volgens jou moet zijn en de reden voor die leeftijd
- of de nieuwe docent een man of een vrouw moet zijn en waarom
- hoe de nieuwe docent volgens jou moet lesgeven
- één andere eis die jij stelt aan de nieuwe docent Nederlands en je reden daarvoor.

Het lijkt jou leuk om een docent Nederlands uit te kiezen. Je wilt dan ook graag een plek in de sollicitatiecommissie. Daarom schrijf je mw. Korteveer een brief.

13p 27 **Schrijfofdracht**

Schrijf de brief aan de directrice, mevrouw J.P. Korteveer. Ga in op bovengenoemde punten. Het adres vind je in de advertentie. Je dateert de brief op 2 april 2007.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.